

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія агрономічних та екологічних дисциплін

**Заступник директора
співвчальної роботи
Марина ЗАЙЧЕНКО**
_____ 2024 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАПОВІДНА СПРАВА»**

Рік навчання
Кількість кредитів
ЄКТС
Статус дисципліни
Форма навчання
Мова викладання
Викладач

Галузь знань
10 Природничі науки
Спеціальність
101 Екологія
Освітньо-професійна програма
ЕКОЛОГІЯ
Освітньо-професійний ступінь
Фаховий молодший бакалавр
4-й, семестр 8-й
3,5 / 105 год., зокрема лекції – 50 год., практичні – 14 год.,
самостійна робота – 41 год.
вибіркова, цикл спеціальної підготовки
денна
українська
Марина ЗАЙЧЕНКО,
кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
Контактна інформація викладача:
e-mail m.d.zaichenko@bdkpbkt.org.ua
посилання оприлюднено на офіційному сайті та інформаційних ресурсах
структурних підрозділів коледжу.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією
агрономічних та екологічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового коледжу
природокористування, будівництва та
комп'ютерних технологій
Протокол №1 від 28.08.2024 р.
Голова циклової комісії
_____ **Наталія СЛОБОДЯН**

ПОГОДЖЕНО
Голова групи циклового забезпечення
освітньо-професійної програми
«Екологія»
спеціаліст вищої категорії
Марина ЗАЙЧЕНКО
_____ 2024 р.

Анотація дисципліни

Неможливо сформувати екологічний світогляд майбутніх фахівців без визначення особливостей організації еталонних територій щодо збереження генофонду біосфери. Необхідність такої діяльності сьогодні не викликає сумніву. Але вже пішло в минуле створення заповідних об'єктів за домінуючим критерієм збереження окремих зникаючих видів флори та фауни. В наш час великого значення набуло збереження також абіотичної складової ландшафту, та, що найбільш важливо – ландшафту взагалі. Саме під таким кутом зору складена програма курсу «Заповідна справа».

Чому це цікаво/потрібно вивчати

Вивчення навчальної дисципліни «Заповідна справа» навчить студентів цілісному уявленню про: організаційно-правові засади заповідної справи в Україні, етапи створення та проектування територій ПЗФ України, природоохоронну діяльність на територіях та об'єктах ПЗФ. «Заповідна справа» виступає як комплексна основа для формування професійних компетенцій у сфері екології, спрямованих на збереження природної спадщини для нинішніх і майбутніх поколінь. Її значення є особливо важливим в умовах глобальних екологічних викликів.

Що буде вивчатися

В ході вивчення дисципліни «Заповідна справа» вивчаються поняття заповідної та організаційно-правові засади заповідної справи в Україні; створення та проектування територій ПЗФ України; природоохоронна діяльність на територіях та об'єктах ПЗФ; структура та зонально-регіональні особливості ПЗФ України.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність використовувати базові знання з фахових дисциплін у професійній діяльності.

СК 5. Здатність розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

СК 7. Здатність до використання основних принципів і складових екологічного управління.

СК 10. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проєктів.

Чому можна навчитися

РН 4. Демонструвати результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

РН 5. Виявляти чинники, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

РН 18. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проєктів, екологічної оптимізації міського середовища, здатності оцінювання ризиків впливу антропогенної діяльності на здоров'я населення

Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- пояснювально-демонстраційний метод,
- метод проблемного викладання
- метод демонстрацій
- практичний метод
- застосування інформаційних технологій

Пререквізити

Базується на попередньо вивчених навчальних дисциплінах: Загальна екологія, Загальна біологія, Загальна хімія, Геохімія довкілля, Ґрунтознавство, Моніторинг довкілля, Природоохоронне законодавство та екологічне право.

Постреквізити

Є вихідною для вивчення дисципліни: Охорона навколишнього середовища, Збалансоване природокористування.

Навчальна логістика

МОДУЛЬ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ

Тема 1.1. Поняття заповідної справи

Тема 1.2. Законодавча база територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Тема 1.3. Категорії природно-заповідного фонду України. Природні заповідники.

Тема 1.4. Біосферні заповідники.

Тема 1.5. Національні природні парки

Тема 1.6 Регіональні ландшафтні парки. Заказники.

Тема 1.7. Пам'ятки природи. Заповідні урочища

Тема 1.8. Ботанічні сади. Дендрологічні парки.

Тема 1.9 Зоологічні парки. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва. Охоронні зони.

МОДУЛЬ 2

СТВОРЕННЯ ТА ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Тема 2.1 Створення територій природно-заповідного фонду

Тема 2.2 Території та об'єкти природно-заповідного фонду як елементи національної екомережі

Тема 2.3 Режими охорони та їх реалізація

Тема 2.4 Використання та контроль територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Тема 2.5 Відновлення екосистем та їх компонентів

Тема 2.6 Рекреаційна діяльність у межах природно-заповідного фонду

Тема 2.7 Наукова та освітньо-виховна діяльність на територіях природно-заповідного фонду

Тема 2.7 Участь громадськості у природоохоронній діяльності

Тема 2.8 Юридична відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій.

Формою семестрової атестації є Залік – 8-й семестр 4-го року навчання, (денна форма);

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Учень володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються учнем окремими словами чи реченнями.

Політика оцінювання

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи / проєкти повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Савчук Л.А. Заповідна справа: Конспект лекцій. / Людмила Анатоліївна Савчук. – Луцьк :ПП Іванюк В.П. 2022. – 60 с.
2. Андронов В.А. Заповідна справа: навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х.: НУЦЗУ, 2015. – 204 с.
3. Бургаз О.А., Грудєв П.Х., Кур'янова С.О. Бу-90 Заповідна справа: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022. 150 с.
4. Конспект лекцій з дисципліни "Заповідна справа" для студентів спеціальності 6.040106 – Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. / Укладач: Непошивайленко Н.О. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2015. – 68с.

Допоміжна

1. Дейнека Л. **Заповідна справа** [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліографічний покажчик / Волинський національний університет ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. – Луцьк, 2021. – 226
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>